

ORSAM
ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

IRAK TÜRKMENLERİ GÜNCESESİ

ORSAM AYLIK IRAK TÜRKMENLERİ GÜNCESİ

Hazırlayanlar: Habib Hürmüzlü, ORSAM Danışmanı / Bilgay Duman, ORSAM Ortadoğu Uzmanı / Aytekin Enver, ORSAM Arapça Tercümanı

1 -15 Mayıs 2013 - Sayı: 25

1 Mayıs 2013: Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihi Saray'a verdiği röportajda "geçtiğimiz kurultaydan memnun değilim. Şimdi hem kendim hem de halkımız yeni kurultayı bekliyor" dedi. Irak hükümetindeki bakanlarını çekmeyeceklerini ifade eden Salih, açıklamasının devamında "Büyük bir bütçemiz yok ki açıklayalım. Bütçemiz ne dışarıdan geliyor ne Irak hükümeti tarafından sağlanıyor. Bütçe Türkmen iş adamlarının yardımıyla kurulan bir vakıf tarafından sağlanıyor" ifadesinde bulundu. (Saray Gazetesi)

2 Mayıs 2013: 3 Mayıs Dünya Türkçülük Bayramı T.Ö.G.B tarafından kutlandı. Kutlama merasimine bir sayıda Türkmen siyasetçisi ve aydın insanların katılması yanında çok sayıda da Türkmen genci katılmıştır. (www.kerkukgazetesi.com)

2 Mayıs 2013: İllerden Sorumlu Devlet Bakanı Turhan Müftü Türkmen yöreleri ve Türkmen ağırlıklı bölgelere Peşmerge güçlerinin girmesi hususunda bir bildiri yayınladı. Bildiride şunlara yer verildi “Her zaman Türkmen bölgelerinin özelliğine vurgu yaparak bu bölgelerin çekişmelere sürüklenmemesini istemiştik. Türkmen bölgelerine hak ettiği özelliği kazandırmak için elimizden geleni arkamıza bırakmadık. Tüm alanlarda çaba harcadık ve bu açıdan Türkmenlerin karar mercii olması için bir Türkmen Meclisi oluşturmaya destekçi olduk. Son gelişmeler Kerkük ve Kerkük'ün dolayını oldukça etkiledi. Tuzhurmatu gibi bölgelerde Türkmenlere yönelik kaçırma ve yok etme politikası uygulandı ve tamamen bir askeri boşluk yaratıldı. Bu boşluktan en iyi Peşmerge güçleri yararlandı ve bölgeye yerleşmeye başladı” bildirdi.

2 Mayıs 2013: Geçtiğimiz 20 Nisan 2013 günü gerçekleşen il meclis seçimleri öncesi meydana gelen terör olayları Türkmen seçmenleri yıldırıldı. Buna göre Diyala ve Selahattin’de Türkmen seçmenlerin sadece %30’luk bir bölümü sandık başına gitti. Diyala seçimleri için adaylığını koyan Türkmen Cephesi adayı Nihat Bayatlı, terörist tehditlerin ve patlamaların Türkmen seçmenleri yıldırıldığına dikkat çekti. Diyala’da Türkmen seçmenlerin sadece %30’luk bir bölümünün sandık başına gittiğini ifade eden Bayatlı, Şii mezhebindeki Türkmenlerin kendi adayları değil Şii adaylara oy verdiklerini belirtti. Bayatlı buna rağmen aldıkları ilk belirlemelere göre 3200 oy aldığını ve kendi bölgesinde kazandığını dile getirdi. Selahattin vali yardımcısı ve ITC adayı Ahmet Hoca, seçim gününde Tuz’da 14 patlamanın meydana geldiğini söyledi. Bu nedenle çok az sayıda Türkmen seçmenin sandık başına gittiğini ifade eden Hoca, “Patlamalar olmasaydı daha fazla oy alacaktık. Listemiz 18 bin oy topladı. En çok oyu ise Ali Haşim Muhtaroglu aldı. Muhtemelen sadece Muhtaroglu kazanır. Bölgemizde ayrıca geniş çapta sahte de yapıldı” diye konuştu. (Saray Gazetesi)

2 Mayıs 2013: Türkmeneli Partisi Siyasi Bürosu vermiş olduğu bir demeçte sözde anlaşmazlık bölgelerinin güvenlik dosyasının yönetimi konusunda Türkmen oluşumundan temsilcilerin katılmalarını talep etti. Açıklamada merkezi hükümeti ile bölge hükümeti arasındaki askıda olan bazı konular hakkında anlaşmaya varmaları bölgede güven ve istikrarı sağlamada yardımcı olacağı İnancında olduklarını bildirdi. Sözde anlaşmazlık bölgeleri konusunda bu bölgeler Türkmen özellikli Irak bölgeleridir, dolayısıyla hem merkezi hükümet hem de bölge hükümeti bu gerçeği dikkate alarak Türkmen oluşumunun iki taraf arasında oluşturulacak ortak koordinasyon komisyonlarında temsil edilmeleri konusu göz önünde tutulmalıdır şeklinde ifadede bulundu. (www.bizturkmeniz.com)

4 Mayıs 2013: 20 Nisan 2013 tarihinde gerçekleşmiş olan Irak Yerel Seçimlerinde Türkmenler Selahattin, Diyala ve Bağdat'a seçime katıldılar. 04 Mayıs tarihinde açıklanan seçim sonuçlara göre Türkmenler Selahattin ve Bağdat'a birer koltuk kazandılar. Selahattin Türkmen Listesinden Büşra Abdülhüseyn Ali, Bağdat'a Türkmenlere tahsis edilen kotasında Erkan Hasan Aziz kazandılar. (www.alsumeria.tv)

4 Mayıs 2013: Irak Türkmen Meclisi, meclisin yeniden oluşturulması hazırlıklarını ele almak üzere Yunus Bayraktar başkanlığında toplandı. Toplantının amacı 13 Nisan tarihinde gerçekleşmiş olan genişletilmiş meclis toplantısından sonraki olayları ele alıp tartışmak olmuştur. Bayraktar ve bu toplantıya katılan Türkmen Partileri böyle bir Türkmen kuruluşunun gerçekleştirilmesini desteklediklerini ve bunun olmasa olmaz ve geriye dönüşün mümkün olmadığı bir konu olmadığını dile getirdiler. (Irak Türkmen Meclisi Enformasyon Bürosu)

5 Mayıs 2013: Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, 2 Mayıs 2013 tarihinde Dışişleri Bakanlığı Konutunda ITC Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi'yi kabul etti. Yoğun bir mesai sonrası Salihi'yi kabul eden Davutoğlu Irak'taki siyasi gelişmeler, 20 Nisan'da gerçekleşen mahalli seçimler, Kerkük'teki son gelişmeler, yeni kurulan Türkmen Meclisi ve Irak Türkmen Cephesi konuları konuşuldu. Yaklaşık 3 saat süren toplantı baş başa ve basına kapalı olarak gerçekleşti. (www.kerkukgazetesi.com)

5 Mayıs 2013: Irak Türkmen Aşiret ve Ayan Meclisinden genişletilmiş bir heyet Başbakanın Aşiret İşlerinden Sorumlu danışmanıya görüştü. Meclis Başkanı Feyzullah

Sarıkahya başkanlığında görüşen heyet Irak'ta olup bitenler hakkında Türkmen Aşiretlerinin görüşlerini bildirilerek "Türkmen Aşiretleri diyalog kültürünün yaygınlaşmasında ve ister Arap aşiretleri Kürt aşiretleri ve hatta Asuri aşiretlerin aralarında diyalog köprülerinin kurulmasında her zaman öncü olduklarını ve gerçek demokrasiye insan hakları kurallarına bağlı olduklarını ve Irak'ın bütünlüğünü savunduklarını" dile getirdi. Aşiretler ve Ayan Meclisi Başkanı Türkmenlerin hükümetten taleplerini şu şekilde özetledi "devrik rejim zamanında Türkmenlerden gasp edilen arazilerin sahiplerine iade edilmesi parlamentonun 28 Temmuz 2012 tarihinde karara bağlı olduğu Türkmen haklarının uygulanması ve tüm kuruluşlarda, diplomatik heyetlerde ve yakında kurulacak olan Irak Aşiretleri Ulusal Meclisi gibi ulusal meclislerde temsil edilme gerektiğini" vurguladı. Başbakan Danışmanı Türkmen Aşiretler Heyetinin düşünce ve taleplerini yazılı bir rapor şeklinde başbakanın danışmanları komisyonlarına ve rapor bir nüshasına şahsen sayın başbakana ileticeğine sözünü verdi. (www.afkarhura.com)

6 Mayıs 2013: Kerkük ve Türkmeneli bölgelerinde Türkmenlerin kendi ana dillerinde eğitim görmeye başlamalarının 10. yılı coşkuyla kutlandı. Kerkük İl Milli Eğitim Müdürlüğü Türkmençe Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen kutlamaya, Kerkük İl Meclisi Başkanı Hasan Turan ve çok sayıda Türkmen yetkili katıldı. Kutlamaya gelenleri Kerkük Türkmençe Eğitim Müdürü Hazım Tavuklu ile diğer eğitimciler karşıladı. Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı Irak Temsilcisi ve Projeler Sorumlusu Talat Zülal, Irak Türkmen Cephesi Kerkük İl Başkanı Kasım Kazancı, Türkmen Öğretmenler Birliği Başkanı Abdülislam Bayraktar, Kerkük il ve ilçe meclis üyeleriyle çok sayıda yetkili ve eğitimci kutlamada hazır bulundu. Kutlamaya gelenler, Türkmen eğitiminin 10.yılından dolayı tebriklerini sundular ve çiçek takdim ettiler. Kutlama sırasında pasta kesilerek konuklara ikram edildi. (www.kerkuk.net)

7 Mayıs 2013: Kerkük Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Bölümü, beşinci dönem mezunlarını verdi. Türkçe Bölümü'nden mezun olan 18 öğretmen adayı, atamalarının bir an önce yapılması temennisinde bulundular. Milli Eğitim Bakanlığı Türkmençe Eğitimi Genel Müdürü Dr. Faruk Faik Köprülü riayetinde düzenlenen mezuniyet törenine, öğretim üyeleri, öğrenciler ve veliler katıldı. Şehitler için saygı duruşu ile başlayan törende mezuniyet sertifikaları, eğitimciler tarafından mezunlara sunuldu. (www.kerkuk.net)

9 Mayıs 2013: Bakanlar Kurulu 7 Mayıs tarihli toplantısında Kerkük'teki tarım arazileri ile ilgili devrik devrim komite meclisinin tüm yasa ve kararlarını iptal etme bir yasa taslağı şeklinde kararını aldı. Taslak hakkında görüşülmek üzere parlamentoya gönderildi. Bankalar kurulu daha öncede 24 Ocak 2012 tarihinde Kerkük şehrini ilgilendiren devrik rejim zamanında alınmış olan kuzey işleri komisyonunu tüm kararlarını iptal kararını almıştır. (tanis Türkmen)

10 Mayıs 2013: Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihî Irak Haber Ajansına yapmış olduğu bir açıklamada "Kerkük'ün güney ve batı bölgelerinde konuşlanan 12. alay komutanlığında TÜRKMEN SUBAYLARINA görev verilmemesi merkezi hükümet ile Kürt Bölgesi yönetimi arasındaki siyasi anlaşmanın bir uzantısı olduğunu" belirtti. Salihî demecinde peşmerge güçlerinin Kerkük'ün güney ve batı bölgelerine girmesi Türkmen subaylarının güney vilayetlerine atanmaları aynı zamana rast gelmektedir, bununda konunun etnik nedenlere dayandığını göstermektedir. Salihî bu tehlikeli konuda kusurlu olanların hesaba çekilmesinin Başbakan Nuri El Maliki'den istedi. (Nina Haber Ajansı)

12 Mayıs 2013: Türkmen Aşiretler ve Ayan Meclisi olağan toplantısını yaptıktan sonra son yerel seçimleri hakkında bir bildiri yayınlarak şu açıklamalarda bulundu "son yerel seçimlerde Türkmenlere karşı kötü niyet besleyen karanlık güçler Türkmenlere karşı komple düzenledi buda bizleri tatmin etmeyen sonuçlar doğurdu" şeklinde konuştu.

Bildiride şunlara yer verildi “il meclisleri seçimlerinde Türkmen listelerinin sonuçlarına bakılınca bazı karanlık güçlerin Türkmen hakkında şüpheli komplolara başvurmuştu buda Türkmen listesinin seçim sonuçlarını olumsuz yönde etkilemiştir, seçim esnasında ve öncesinde şiddete başvurulmuş Türkmen adaylarına tehditte bulunan buruşurlar dağıtılmış Türkmen bölgelerindeki seçim merkezleri yakınında birçok ses bombaları patlatılmış ve birçok Türkmen adayının seçim kayıtlarında geçmemiştir”. Meclis bildirisinde şu öneriye yer vermiştir “seçim konusu hakkında teorik ve pratik tecrübesi olan yetenekli araştırmacı ve bilirkişilerden seçimleri yönetecek bir kurulun oluşturulması gerekir bu kurul bir kaç aşamalı, bilimsel ve gerçekçi esaslara dayanan bir eylem planı hazırlayacak ve bu planı şimdiden 2014 başlarında yapılacak olan parlamento seçimleri gününe kadar uygulayacaktır. Seçmenlerin görüşlerine erişebilmek için Türkmen vatandaşlarla zaman zaman anketler düzenlenecek, Türkmen seçmenin seçime katılmaması gerçek nedenlerini arayıp buna köklü çözümler üretecektir”. Öte yandan Türkmen Aşiretler ve Ayan Meclisi Cumartesi günü 11 Mayıs tarihinde meclisin tesisinin üzerine 10 yıl geçmiş olması münasebetiyle Şehit İbrahim İsmail salonunda bir tören düzenledi (www.almadapress.com)

12 Mayıs 2013: Kocaeli'nin Uluslararası Fuar Merkezinde görkemli bir açılış programı ile okuyuculara kapılarını açtı. Kitap Fuarının Onur Konuğu olan Doğan Hızlan' açılışta Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanı ve Kocaeli Belediye Başkanı İbrahim Karaosmanoğlu, Kocaeli Kitap Fuarının Türkiye'nin İstanbul'dan sonra 2. büyük kitap fuarı konumuna yükselmiş olduğunu, her yıl daha da gelişerek büyüdüğünü ifade etti. Bu yıl 350 yayınevinin katıldığı ve 500 dolayında etkinliğin yapıldığı 5. Kocaeli Kitap Fuarında birçok ünlü yazar, okuyucuları ile buluşurken, okuyucular da yazarların imzalı kitaplarına sahip olacaklar. Ebediyete intikal eden Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un anısına da vurgu yapılan bu fuara Kırgızistan Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı da onur konuğu olarak Türkiye'ye gelerek fuara katıldı. Fuarda A Salonu 95 numaralı stantta kitaplarını sergileyen Kerkük Vakfı, Irak Türkmenleri hakkında Türkçe, Arapça ve İngilizce 60'in üzerindeki kitapları ve Kardeşlik dergileri ile yer aldı. Fuar süresince gerçekleştirilecek etkinlikler arasında Prof. Dr. Suphi Saatçi, Kemal Beyatlı, Cengiz Bayraktar'ın edebiyat söyleşileri ve imza günleri de bulunuyor. Her gün saat 10.30-21.00 arasında gezilecek fuar, 19 Mayıs 2013 Pazar akşamına kadar açık olacak. (www.kerkukvakfi.com)

14 Mayıs 2013: Bakanlar kurulu Başkanı Nuri El Maliki başkanlığında Bakanlar kurulununun 14 Mayıs 2013 tarihli olağan toplantısında bir Türkmence uydu kanlı başlatılması konusunda karar vermiştir. Karara göre, Maliye Bakanlığı 2013 mali yılına ait bütçedeki yedek akçadan Nilsat uydu sistemi ve aracı uydularda bir yer ayırıp bu amaçla Irak medya ağına harcanacak olan 2 milyar dinar tahsis edilmesine kararlaŐtırılmıştır. Kararda ayrıca Türkmence uydu kanalının deneme yayınına başlanabilmesi için Kerkük'teki televizyon stüdyosunu geliştirilmesi de yer almıştır. (www.cabinet.iq)

